

Medlemmerne af Folketingets Europaudvalg
og deres stedfortrædere

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Tel. +45 33 92 00 00
Fax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
Telex 31292 ETR DK
Telegr. adr. Etrangeres
Girokonto 300-1806

Bilag
1

Journalnummer
400.C.2-0

Kontor
EUK

29 september 2004

Til underretning for Folketingets Europaudvalg vedlægges kopi af
høringssvar fra den danske regering vedrørende Kommissionens Grønbog
om tilnærmelse, gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af strafferetlige
sanktioner, KOM(2004) 334.

Høringssvaret er ligeledes sendt til Folketingets Retsudvalg..

P. H. Olsen

Udenrigsminister Per Stig Møller
Udenrigsministeriet
Asiatisk Plads 2
1448 København K.

28-09-04

Dato:
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2004-165-0602
Dok.: CDH22101

Kære udenrigsminister.

Vedlagt sender jeg kopi af et høringssvar, som regeringen har afgivet vedrørende Kommissionens grønbog om tilnærmelse, gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner (KOM (2004) 334), idet jeg skal anmode om, at høringssvaret oversendes til Folketingets Europaudvalg.

Høringssvaret vil ligeledes blive oversendt til Folketingets Retsudvalg.

Med venlig hilsen

Lene Espersen

Justitsministeriet

Civil- og Politiafdelingen

Europa-Kommissionen
Generaldirektoratet for Retlige og Indre Anliggender
Kontor D.3
1049 Bruxelles
Belgien

Dato: 27. september 2004
Kontor: Det Internationale Kontor
Sagsnr.: 2004-165-0602
Dok.: DBI20512

Høringssvar fra den danske regering vedrørende Kommissionens Grøn bog om tilnærmelse, gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner (KOM (2004) 334).

Den danske regering takker for modtagelsen af Kommissionens ovennævnte grøn bog, som har været sendt i høring hos en bred kreds af berørte myndigheder og organisationer.

På baggrund af bl.a. de indkomne høringssvar, der vedlægges til Kommissionens orientering, skal regeringen herved afgive følgende høringssvar vedrørende de spørgsmål, der stilles i grønbogen:

I. Generelle bemærkninger:

Den danske regering har indledningsvis noteret sig, at formålet med grønbogen ikke er at foreslå en ensretning af alle strafferetlige sanktioner i EU. Kommissionen anfører således bl.a. i grønbogen, at der er temmelig store forskelle mellem medlemsstaternes lovgivning for så vidt angår strafferetlige sanktioner, hvilket skyldes historiske, kulturelle og retlige forhold, som er tæt knyttet til retssystemerne, og som er udtryk for den måde, hvorpå medlemsstaterne har taget fat på en række grundlæggende spørgsmål på det strafferetlige område.

Den danske regering kan fuldt ud tilslutte sig synspunktet i grønbogen om, at det ikke er ønskeligt eller praktisk muligt at foretage en ensretning af alle strafferetlige sanktioner i EU. Fra dansk side er vi også enig i, at der – i det omfang det på nærmere afgrænsede områder findes nødvendigt at ændre de materielle regler i medlemsstaterne – bør udvises forsigtighed med ikke at skævvride den indre sammenhæng, som præger medlemslandenes retssystemer.

Eventuelle ændringer i medlemsstaternes materielle lovgivning på det strafferetlige område vil skulle ske inden for rammerne af traktatgrundlaget, herunder også nærheds- og proportionalitetsprincippet, således som disse principper er fastlagt i Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab (TEF) artikel 5 og den tilhørende protokol (nr. 30/1997) om anvendelse af nærhedsprincippet og proportionalitetsprincippet.

Den danske regering har i den forbindelse noteret sig, at der efter Kommissionens opfattelse – inden for rammerne af nærheds- og proportionalitetsprincippet – bør udformes en sammenhængende EU-politik, der mindst omfatter sanktionsspørgsmål og andre generelle strafferetlige regler, regler for retsforfølgning samt regler og praksis for så vidt angår fuldbyrdelse af straffe.

Til støtte herfor peger Kommissionen bl.a. på, at man på EU-plan ved at fastsætte fælles kriterier for, hvad der udgør strafbare handlinger, og fælles straffe for bestemte former for kriminalitet vil kunne sende et budskab om at bestemte former for adfærd er uacceptabel og straffes på samme måde, uanset hvor i EU lovovertrædelsen begås. Der peges også på, at lovovertrædere ikke vil kunne drage fordel af, at straffen varierer i de enkelte medlemsstater, ved at rejse fra det ene medlemsland til det andet for at undgå strafferetlig forfølgning eller fuldbyrdelse af straffen. Herudover peges der på, at en indbyrdes tilnærmelse af de strafferetlige bestemmelser vil kunne medvirke til at skabe større accept i medlemslandene af anvendelsen af det såkaldte ”ne bis in idem”-princip (dvs. princippet om, at der ikke kan strafforfølges for den samme handling flere gange), ligesom det også vil kunne fremme accepten af princippet om gensidig anerkendelse af strafferetlige afgørelser, fordi det øger den gensidige tillid. Kommissionen rejser endelig spørgsmål om, hvorvidt forskelle i den materielle regulering vil kunne betyde hindringer for den frie bevægelighed for borgerne, eller om borgerne må regne med, at en handling, som er lovlig i deres land, kan være ulovlig i en anden medlemsstat.

Den danske regering finder det vanskeligt på det foreliggende grundlag at vurdere, om et eventuelt EU-tiltag til harmonisering af medlemsstaternes lovgivning på et nærmere afgrænset felt inden for det strafferetlige område vil kunne begrundes i de nævnte hensyn og således vil kunne ske inden for rammerne af nærheds- og proportionalitetsprincippet. En sådan vurdering vil således efter den danske regerings opfattelse først kunne foretages, når det præcise indhold af et eventuelt forslag kendes.

Den danske regering skal dog mere generelt bemærke, at det forhold, at straffen varierer i de enkelte medlemslande – i hvert fald for så vidt angår langt størstedelen af de hyppigst forekomne strafbare handlinger – formentlig kun i yderst begrænset omfang har betydning for, i hvilket medlemsland den strafbare handling begås.

Den danske regering skal endvidere bemærke, at man generelt finder, at man i forbindelse med overvejelser vedrørende harmoniseringsforanstaltninger på EU-plan inden for det strafferetlige område bør være meget opmærksom på hensynet til nærhedsprincippet, idet der som nævnt ovenfor her er tale om regulering, som vil kunne gribe ind i grundlæggende principper, således som disse i lyset af retstraditionen i hvert enkelt medlemsland er kommet til udtryk i landenes retssystemer.

Den danske regering skal på denne baggrund opfordre til, at der foretages yderligere og mere tilbundsående analyser af området for herigennem at afklare, om der er et behov for hvert enkelt af de initiativer, som nævnes i grønbogen. Kun herigennem skabes der efter dansk opfattelse grundlag for at vurdere, om der er et påtrængende behov for EU-regulering, som ikke kan gennemføres på nationalt plan.

II. Bemærkninger til spørgsmål nr. 1-17 i grønbogen:

Spørgsmål nr. 1:

I hvilket omfang lægger forskellene i straffesystemer hindringer i vejen for skabelsen af et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, f.eks. fordi

- 1) kriminaliteten flytter til andre lande på grund af forskelle i strafbarhed og straffe, eller**
- 2) der lægges hindringer i vejen for den frie bevægelighed?**

Grønbogen synes at bygge på en antagelse om, at kriminaliteten inden for EU, herunder navnlig den grænseoverskridende kriminalitet, har relativt let ved at udnytte forskellene mellem medlemsstaternes retssystemer til at unddrage sig retsforfølgning.

Den danske regering er ikke uenig i, at de forskellige retssystemer i et vist omfang kan gøre det vanskeligere for politiet at behandle sager, der kræver efterforskning i flere medlemsstater. Regeringen finder det derimod udokumenteret, at disse problemer i noget særligt omfang skyldes, at der er forskelle i medlemsstaternes materielle straffelovgivning med hensyn til, hvad der anses for en strafbar handling. Fra dansk side finder man det endvidere udokumenteret, at strafferammerne og den konkrete udmålte straf i de enkelte lande skulle stille sig i vejen for opklaring af kriminaliteten. Den omstændighed, at der i visse lande er mulighed for at idømme en hårdere straf for en given handling end i andre lande, er ikke dokumenteret at være en væsentlig hindring for opklaringen af forbrydelser. Eventuelle problemer forbundet med koordineringen af efterforskningen i grænseoverskridende sager, dvs. sager der kræver indsat af de retshåndhævende myndigheder i flere lande, bør efter dansk opfattelse løses gennem bedre praktisk samarbejde mellem de efterforskende myndigheder.

Spørgsmål nr. 2:

Hvordan kan man – i det mindste for lovovertrædelser, der er genstand for harmonisering på EU-plan – undgå for store forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til indledning af retsforfølgning?

Kommissionen anfører i grønbogen, at det generelt bør være op til hver enkelt medlemsstat at sikre en effektiv retshåndhævelse, men at det kunne overvejes at sikre, at der i hvert fald for de lovovertrædelser, hvor der er sket en harmonisering inden for EU, ikke er større divergenser mellem medlemsstaterne med hensyn til indledning af strafforfølgning.

Den danske regering kan fuldt ud tilslutte sig synspunktet om, at det bør være op til hver enkelt medlemsstat at sikre en effektiv retshåndhævelse.

Den danske regering skal i den forbindelse pege på, at reglerne for iværksættelse af strafforfølgning er fast forankret i hver enkelt medlemsstats retstradition, og at indførelse af sådanne regler på EU-plan meget nemt vil kunne føre til en skævvridning af den indre sammenhæng, som præger medlemslandenes retssystemer.

Dette gælder også med hensyn til spørgsmålet om en begrænset indførelse af EU-bestemmelser om iværksættelse af strafforfølgning, således at sådanne bestemmelser alene skulle gælde for lovovertrædelser, der er eller har været genstand for EU-harmonisering. Den danske regering skal i den forbindelse særligt pege på, at sådanne "begrænsede" regler i praksis ville skulle gennemføres generelt i medlemsstaternes nationale lovgivning, idet det ikke ville være muligt på et så centralt område at operere med to forskellige straffeprocessuelle systemer – et system alene gældende for EU-harmoniserede lovovertrædelser, og et andet system gældende for alle andre former for kriminalitet.

Den danske regering kan på denne baggrund ikke støtte et eventuelt EU-initiativ på området.

Spørgsmål nr. 3:

I hvilket omfang kunne der udvikles "retningslinjer for strafudmåling" på EU-plan, dvs. grundlæggende principper for strafudmåling under fuld hensyntagen til dommernes skønsmargin?

Kommissionen anfører i grønbogen, at uafhængighed er et af dommerens prærogativer, som følger af princippet om magtadskillelse, der anerkendes i samtlige medlemsstater. Domstolene har normalt et betydeligt spillerum ved strafudmålingen, og det vil derfor efter Kommissionens opfattelse ikke være nogen god ide at søge at opstille bindende regler i den henseende. I stedet for peger Kommissionen bl.a. på, at man på ikke bindende grundlag kunne indføre anbefalede minimums- og maksimalstraffe (retningslinjer for strafudmålingen) eller strafferammer gældende i normaltilfælde. Kommissionen peger i den forbindelse på muligheden for at afholde møder med henblik på såkaldte "case-studies" om den strafudmålingspraksis, der følges ved domstolene i medlemsstaterne.

Den danske regering kan fuldt ud tilslutte sig, at der ikke på EU-plan opstilles bindende regler for den konkrete strafudmåling. Regeringen finder det heller ikke tilrådeligt eller nødvendigt at forsøge at udarbejde fælles (ikke-bindende) retningslinjer for den konkrete skønsudøvelse i straffesager ved de nationale domstole. Eventuelle forskelle i strafudmålingen må forventes at afspejle forskellene i medlemsstaternes syn på grovheden af de enkelte kriminalitetsformer og sagens konkrete omstændigheder, og det er efter dansk opfattelse ikke en forudsætning for at opnå et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, at forskelle i strafudmåling udjævnes.

Den danske regering er på denne baggrund særdeles skeptisk over for at igangsætte et meget ressourcekrævende arbejde med at udvikle retningslinjer for den konkrete strafudmåling (og løbende opdatere disse).

Spørgsmål nr. 4:

Vil det være en god ide forinden at gennemføre case-studies om den strafudmålingspraksis, der følges ved domstolene i medlemsstaterne?

Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 3 finder den danske regering af de der anførte grunde, at der på EU-plan ikke bør indføres retningslinjer for strafudmåling. Fra dansk side ser man derfor heller ikke nogen grund til, at der gennemføres "case-studies" om den strafudmålingspraksis, der følges ved domstolene i medlemsstaterne, i det omfang sådanne undersøgelser sker med henblik på at udvikle retningslinjer på området.

Spørgsmål nr. 5:

Burde man overveje at indføre et informationssystem for strafudmåling, der kunne tjene som rettesnor for dommerne?

Af de grunde, der er anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 3, finder den danske regering ikke, at der bør indføres et EU-informationssystem for strafudmåling.

Spørgsmål nr. 6:

Er anerkendelse af en endelig straffedom afsagt i en anden medlemsstat (eller dens sidestilling med en dom afsagt af landets egne domstole) tilstrækkeligt til, at dommeren kan tage hensyn til den i relation til recidivspørgsmålet?

Kommissionen anfører i grønbogen, at anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse af strafferetlige afgørelser bør føre til, at afgørelser truffet af en anden medlemsstats domstole skal indgå i overvejelserne vedrørende strafudmålingen i en ny straffesag på lige fod med en dom afsagt af det pågældende medlemslands egne domstole for tilsvarende lovovertrædelser.

Den danske regering skal bemærke, at spørgsmålet om hensyntagen til endelige domme afsagt i andre medlemsstater i dag er reguleret i den europæiske konvention om straffedømmes internationale retsvirkning.

I konventionens artikel 56 hedder det, at "enhver kontraherende stat skal gennemføre de lovgivningsforanstaltninger, som den anser for egnede for at gøre det muligt for dens domstole ved afsigelse af en dom at tage enhver europæisk straffedom, der tidligere, efter at tiltalte har givet møde, er afsagt for en anden lovovertrædelse, i betragtning med henblik på at tillægge denne dom alle eller nogle af de virkninger, som dens lovgivning tillægger domme afsagt inden for dens eget territorium. Den afgør, under hvilke betingelser den europæiske dom skal tages i betragtning."

Fra dansk side finder man, at den grundlæggende regel om, at den berørte medlemsstat selv afgør, under hvilke betingelser en dom afsagt i en anden medlemsstat skal tages i betragtning, bør videreføres i et forslag til EU-retsakt om gentagelsesvirkning af straffedomme. En videreførelse af princippet – uden mulighed for at tage forbehold – vil således efter dansk opfattelse være tilstrækkeligt til at sikre, at der fremover tages hensyn til tidligere straffedomme afsagt i andre medlemsstater samtidig med, at de begrænsninger som følger af medlemsstaternes egne materielle regler for gentagelsesvirkning respekteres.

Den danske regering er opmærksom på, at Kommissionen agter at fremkomme med et forslag til rammeafgørelse på området inden udgangen af 2004.

Spørgsmål nr. 7:

Bør der forinden foretages en vis indbyrdes tilnærmelse af lovgivning, bl.a. om:

- hvilke lovovertrædelser der konsekvent skal tages hensyn til som værende en tidligere lovovertrædelse af samme art (indførelse af særligt EU-princip)
- hvilke typer endelige strafferetlige afgørelser der kan tages hensyn til i recidivkontekst (afgørelsens art, myndighed, der har truffet den, straffens art og varighed)
- hvor længe der skal tages hensyn til endelige straffedomme som værende en tidligere domfældelse for samme type lovovertrædelse i en anden medlemsstat, og under hvilke omstændigheder recidivvirkningen af en tidligere straffedom kan neutraliseres?

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 6. I øvrigt bemærkes det, at udformningen af en EU-regulering, som omfatter alle de nævnte spørgsmål, i praksis ville være forbundet med ganske store vanskeligheder, hvilket Kommissionen også er inde på i grønbogen.

Spørgsmål nr. 8:

I hvilket omfang bør man mindske forskellene mellem medlemsstaternes regler for fuldbyrdelse af frihedsstraffe, navnlig for at undgå diskrimination af udenlandske lovovertrædere ved fuldbyrdelsen af sådanne straffe?

Kommissionen anfører i grønbogen, at det på nuværende tidspunkt ikke vil være hensigtsmæssigt at lægge op til en harmonisering af området for fuldbyrdelse af strafferetlige sanktioner, herunder bl.a. reglerne om strafbortfald, udgang under afsoning og eftergivelse af straf, idet der her er tale om strafformer, som ikke alle medlemsstater opererer med.

Kommissionen finder heller ikke, at der bør ske en harmonisering af reglerne om amnesti og benådning, da dette område er forbundet med meget vide skønsmæssige beføjelser i de enkelte medlemsstater.

Den danske regering kan fuldt ud tilslutte sig disse synspunkter, og man finder således fra dansk side, at der ikke skal ske en harmonisering af medlemsstaternes regler for fuldbyrdelse af frihedsstraffe.

Hvad særligt angår spørgsmålet om en harmonisering af reglerne om prøveløsladelse, henvises der til besvarelsen af spørgsmål nr. 17.

Spørgsmål nr. 9:

Er der nogle kategorier af de lovovertrædelser, der er opført på listen i artikel 2, stk. 2, i rammeafgårelsen om den europæiske arrestordre og/eller forslaget til rammeafgårelse om

anvendelse af princippet om gensidig anerkendelse på økonomiske sanktioner, hvor det først og fremmest er straffniveaue, der bør harmoniseres (og definitionen af strafbare handlinger)?

Efter den danske regerings opfattelse må en yderligere harmonisering af den nævnte karakter forudsætte, at der konstateres et reelt behov for fælles regler i relation til de kriminalitetsformer, som er omfattet af de såkaldte positiv-liste i de nævnte rammeafgørelser.

Et sådant påtrængende behov ses efter dansk opfattelse ikke at foreligge på nuværende tidspunkt, hvor der allerede er gennemført harmoniseringsforanstaltninger på centrale områder, såsom bekæmpelse af terrorisme, menneskehandel og seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi.

Spørgsmål nr. 10:

I hvilket omfang bør man harmonisere bødesystemerne (f.eks. bøder for økonomisk kriminalitet, herunder kriminalitet begået af juridiske personer)?

Kommissionen anfører i grønbogen, at der på EU-plan ikke findes generelle retsakter med almindelige gældende sanktioner over for juridiske personer. Kommissionen finder – ud fra hensynet til at undgå at juridiske personers kriminalitet flytter derhen, hvor risikoen for sanktioner er mindst eller ikke-eksisterende – at det kan overvejes at foretage en indbyrdes tilnærmelse af sanktioner mod juridiske personer, når det er nødvendigt for at sikre en effektiv gennemførelse af en EU-politik på et område, hvor der er gennemført harmonisering.

En harmonisering af bødesystemerne bør efter dansk opfattelse kun ske, hvis det viser sig, at dette er tvungent nødvendigt af hensyn til en effektiv gennemførelse af EU-politik på et område, hvor der allerede er gennemført harmonisering. Som et eksempel herpå kan nævnes det forslag til rammeafgørelse om styrkelse af de strafferetlige rammer til bekæmpelse af forurening fra skibe, som for tiden forhandles i Rådet, og som har nøje sammenhæng med direktivforslaget om forurening fra skibe og om indførelse af sanktioner, herunder strafferetlige sanktioner, for ulovlig forurening. Forslaget til rammeafgørelse indebærer, at der på området opstilles mindstekrav til definitionen af strafbare handlinger samt mindstekrav til maksimalbødestraffen ved forskellige typer af overtrædelser.

Forslaget til rammeafgørelse indeholder ingen regler for selve udmålingen af bødestraf, og sådanne regler bør efter dansk opfattelse heller ikke indsættes i forslaget, idet spørgsmålet om udmålingen af bøde i den konkrete sag bør overlades til domstolene i den pågældende medlemsstat.

Den danske regering finder generelt, at der heller ikke i eventuelle fremtidige initiativer på området bør fastsættes beregningsregler for udmåling af bøde i den konkrete situation. Om baggrunden herfor henvises nærmere til besvarelsen af spørgsmål nr. 3.

Spørgsmål nr. 11:

I hvilket omfang bør man tilnærme de nationale regler for juridiske personers strafferetlige eller forvaltningsretlige ansvar, specielt for at undgå risikoen for delokalisering af økonomisk kriminalitet?

Fra dansk side stiller man sig særdeles tvivlende over for, om medlemsstaternes forskellige tilgang til juridiske personers strafferetlige ansvar mv. fører til, at juridiske personer har centreret deres kriminalitet i de medlemsstater, hvor risikoen for sanktioner er mindst eller ikke eksisterende.

Man er således ikke fra dansk side i besiddelse af oplysninger, som giver grundlag for en antagelse om, at juridiske personer i deres valg af etableringssted skulle fokusere på de lande, hvor de i tilfælde af kriminelle aktiviteter ikke vil ifalde ansvar. En tilnærmelse af de nationale regler for juridiske personer i EU vil således efter dansk opfattelse ikke kunne begrundes i dette hensyn, og der ses efter dansk opfattelse heller ikke af andre grunde at være noget behov for en indbyrdes tilnærmelse på området.

Spørgsmål nr. 12:

Vil det være ønskeligt at give alle de forskellige sanktioner mod juridiske personer, der er indeholdt i flere af de gældende rammeafgørelser, generel gyldighed?

Den danske regering er af den opfattelse, at de forskellige sanktioner mod juridiske personer, der er indeholdt i flere af de gældende rammeafgørelser, ikke automatisk bør gives generel gyldighed. Fra dansk side finder man således, at det bør overvejes i forhold til hver enkelt rammeafgørelse, hvilke sanktioner der er behov for at indføre på det pågældende område.

Spørgsmål nr. 13:

I hvilket omfang bør man sætte ind på at mindske forskellene mellem de enkelte medlemsstaters systemer for alternative straffe, specielt for at undgå, at de kun anvendes over for landets egne borgere?

Den danske regering finder ikke, at der bør ske en harmonisering af medlemsstaternes regler for idømmelse af alternative straffe.

Eventuelle forskelle i medlemsstaternes regler for idømmelse af alternative straffe må forventes at afspejle forskellene i medlemsstaternes syn på, under hvilke omstændigheder sådanne sanktioner bør kunne idømmes, og det er efter dansk opfattelse ikke en forudsætning for at opnå et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed, at forskellene mellem de nationale retssystemers syn på idømmelse af alternative sanktioner udjævnes.

Spørgsmål nr. 14:

Hvad kunne man gøre for at mindske de juridiske og praktiske vanskeligheder, der kan lægge hindringer i vejen for gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af alternative straffe pålagt i en anden medlemsstat?

Kommissionen anfører i grønbogen, at det bør overvejes på EU-plan at træffe foranstaltninger til at fremme visse alternative straffe for visse lovovertrædelser – eller ligefrem gøre dem obligatoriske. Der peges i den forbindelse på, at dette vil gøre gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse på området lettere. Dette gælder efter Kommissionens opfattelse særligt med hensyn til idømmelse af samfundstjeneste, hvor det således efter Kommissionens opfattelse er spørgsmålet, om ikke der bør ske en indbyrdes tilnærmelse af reglerne. Efter Kommissionens opfattelse bør der i givet fald i det mindste ske en regulering af betingelserne for adgang til at idømme samfundstjeneste, varigheden heraf, vilkårene for samfundstjenestens udførelse, arten af det arbejde, der skal udføres, hvilken lovovertrædelse der er tale om, kontrol med overholdelsen af vilkårene samt sanktioner for overtrædelse af vilkår.

Fra dansk side er man særdeles skeptisk over for en harmonisering af reglerne for idømmelse af samfundstjeneste. Området for anvendelse af sådanne sanktioner, herunder betingelserne for at idømme samfundstjeneste, varigheden heraf, vilkårene for samfundstjenestens udførelse, arten af det arbejde, der skal udføres, hvilken lovovertrædelse der er tale om, kontrol med overholdelsen af vilkårene samt sanktioner for overtrædelse af vilkår, er alle spørgsmål, der er tæt forbundet med nationale retstraditioner og sanktionsniveau. Efter dansk opfattelse er det mest hensigtsmæssigt, at en ordning for samfundstjeneste udvikles nationalt med rod fæste i de enkelte retssystemer. Herved sikres opbakning og accept fra de nationale retshåndhævende myndigheder og fra arbejdsmarkedets parter. Hertil kommer, at det ikke forekommer dokumenteret, at der er et behov for en sådan indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes anvendelse af samfundstjeneste.

Spørgsmål nr. 15:

I hvilket omfang bør der på EU-plan og ud over kravene i artikel 10 i Rådets rammeafgørelse af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med straffesager foretages indbyrdes tilnærmelse af visse betingelser og vilkår for gennemførelsen af den strafferetlige mægling for at lette anerkendelsen af de foranstaltninger og ordninger, som denne mægling resulterer i, og deres fuldbyrdelse i en anden medlemsstat? Bør sådanne minimumsregler regulere:

- hvilke kategorier af lovovertrædelser der kan være tale om?**
- hvilken fremgangsmåde der skal anvendes ved den strafferetlige mægling?**
- hvilken status mæglerne skal have, herunder hvor uafhængige de skal være af domstolene?**

Kommissionen anfører i grønbogen, at det må undersøges, om der på EU-plan og ud over de krav, der stilles i artikel 10 i Rådets rammeafgørelse af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med straffesager, er behov for en indbyrdes tilnærmelse af visse betingelser og vilkår for gennemførelsen af den strafferetlige mægling for at lette anerkendelsen af de foranstaltninger og ordninger, som denne mægling resulterer i, og deres fuldbyrdelse i en anden medlemsstat.

Fra dansk side kan man støtte initiativer, der fremmer anvendelsen af mægling i straffesager. Vi er imidlertid fra dansk side særdeles skeptisk over for en indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes anvendelse af strafferetlig mægling. Området for anvendelse af strafferetlig mægling, herunder afgørelsen af, om strafferetlig mægling skal fungere som et alternativ eller et supplement til straf, fremgangsmåden og mæglerens status, er alle spørgsmål, der er tæt forbundet med nationale retstraditioner og sanktionsniveau. Efter dansk opfattelse er det mest hensigtsmæssigt, at en ordning om strafferetlig mægling udvikles nationalt med rod fæste i de enkelte retssystemer. Herved sikres opbakning og accept fra de nationale retshåndhævende myndigheder. Hertil kommer, at det ikke forekommer dokumenteret, at der er et behov for en sådan indbyrdes tilnærmelse af medlemsstaternes anvendelse af strafferetlig mægling.

Danmark er derfor af den opfattelse, at man med vedtagelsen af Rådets rammeafgørelse af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med straffesager, hvorved det bl.a. blev fastsat, at hver medlemsstat søger at fremme mægling i straffesager i forbindelse med lovovertrædelser, hvor den anser denne fremgangsmåde for hensigtsmæssig, har fundet et fuldt tilstrækkeligt grundlag for medlemsstaternes fortsatte arbejde med gennemførelse af regler om strafferetlig mægling.

Spørgsmål nr. 16:

Bør der på EU-plan træffes foranstaltninger til at sikre, at der i forbindelse med alternative straffe tages hensyn til ofrenes interesser, også de ofre, som ikke bor i den medlemsstat, hvor lovovertrædelser er begået? Hvis ja, hvilke?

Kommissionen finder, at det bør overvejes, om der på EU-plan bør vedtages bestemmelser om, at der ved pålæggelsen af alternative straffe skal tages hensyn til ofrenes interesser, herunder også de ofre som ikke bor i den medlemsstat, hvor lovovertrædelsen er begået.

Fra dansk side er vi grundlæggende af den opfattelse, at fastsættelse af straf må overlades til de uafhængige domstole, og som tidligere nævnt, jf. bl.a. besvarelsen af spørgsmål nr. 3, findes det ikke ønskværdigt at opstille bindende regler, som regulerer dommernes skønsbeføjelse. Ved valg af sanktion i den konkrete sag vil dommeren bl.a. skulle tage hensyn til lovovertrædelsens grovhed og oplysninger om gerningsmanden. Hensynet til ofret indgår i dommerens vurdering, men fra dansk side finder vi det hverken hensigtsmæssigt eller fornødent at opstille regler, der binder dommeren ved fastsættelsen af den straf, der i konkret sag måtte anses for nødvendig og formålstjenlig.

Spørgsmål nr. 17:

I hvilket omfang bør der på EU-plan foretages en indbyrdes tilnærmelse af lovgivningen om betingelser for prøveløsladelse for at lette anerkendelsen af fængselsstraffe og fuldbyrdelse heraf i en anden medlemsstat? Bør der fastsættes mindsteregler om:

- muligheden for, at livsvarige fængselsstraffe med jævne mellemrum tages op til fornyet overvejelse med henblik på en prøveløsladelse?
- hvilken mindsteafsoningstid der ved tidsbegrænsede fængselsstraffe skal gælde for prøveløsladelse? Hvis ja, hvor lang tid bør der være tale om? Kunne man forestille sig en EU-regel om, at der ved tidsbegrænsede fængselsstraffe undtagen i tilfælde af recidiv skal være mulighed for prøveløsladelse, efter afsoning af halvdelen af straffen, og i recidivtilfælde efter afsoning af to tredjedele af straffen?
- kriterier for at tillade eller nægte prøveløsladelse?
- fremgangsmåden for prøveløsladelse? Bør der indføres en standardprocedure?
- kontrol under prøvetiden og prøvetidens længde?
- sanktioner for tilsidesættelse af betingelserne for prøveløsladelsen?
- proceduregarantier for de domfældte?
- hensyn til ofrenes interesser? Bør der f.eks. på EU-plan indføres en regel om, at prøveløsladelse ikke kan komme på tale, medmindre ofrene har opnået skadeserstatning eller den dømte har gjort en seriøs indsats for at oprette skaden, eller at prøveløsladelsen kan tilbagekaldes, hvis denne betingelse ikke er opfyldt?

Kommissionen anfører, at alle medlemsstater har regler om førtidig løsladelse, men at der er store forskelle fra det ene land til det andet med hensyn til, hvornår denne foranstaltning kan anvendes og hvordan. I praksis har overførsel af domfældte været vanskeliggjort af forskellene

mellem medlemslandenes lovgivninger om, hvor længe en domfældt mindst skal have været fængslet. En tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning om mindsteafsoningstid forekommer derfor at ville bidrage til at lette overførsel af domfældte.

Fra dansk side er man særdeles skeptisk over for en eventuel indbyrdes tilnærmelse af betingelserne for prøveløsladelse på EU-plan, da sådanne regler er tæt forbundet med og bør vurderes i lyset af de nationale forskelle i medlemsstaternes generelle sanktionsniveau.

Hertil kommer, at den nærmere fastlæggelse af betingelser for prøveløsladelse navnlig beror på national vægtning af hensyn som forbrydelsens grovhed, hensynet til offeret, resocialisering af den dømte mv. Valg af fremgangsmåde, kontrol, sanktioner, proceduregarantier, afvejning af hensynet til ofrene mv. i forbindelse med fastlæggelsen af en ordning om prøveløsladelse findes efter dansk opfattelse endvidere næppe at være egnet til harmonisering, da sådanne spørgsmål vurderes at udspringe af nationale retstraditioner.

III. Bemærkninger til grønbogens spørgsmål nr. 18-39:

Generelle betragtninger

Kommissionen fokuserer i grønbogen navnlig på behovet for tiltag inden for området for gensidig anerkendelse af og fuldbyrdelse af frihedsstraffe og alternative sanktioner, idet der på EU-plan ikke er fastsat regler herfor. Kommissionen finder, at der – ud over den allerede vedtagne rammeafgørelse om den europæiske arrestordre – er behov for yderligere tiltag vedrørende anerkendelse og fuldbyrdelse af frihedsstraffe og alternative sanktioner i en anden medlemsstat. Kommissionen anfører bl.a. i den forbindelse, at ”afsoning af frihedsstraf bør generelt ske tættest muligt på det sociale miljø, hvor lovovertræderen skal resocialiseres”, og at ”dette vil i de fleste tilfælde være den medlemsstat, hvor lovovertræderen er bosiddende”.

Den danske regering kan umiddelbart støtte, at der arbejdes videre med mulighederne for at udvikle et EU-instrument på området for gensidig anerkendelse af og fuldbyrdelse af frihedsstraffe mv. For så vidt angår alternative straffe, der ikke indebærer frihedsberøvelse, er man derimod fra dansk side usikker på, om der er noget påtrængende behov for at indføre regler på dette område.

Det bemærkes herved, at medlemsstaternes samarbejde på område i dag er baseret på reglerne i den europæiske konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte og den supplerende protokol af 18. december 1997 til den europæiske konvention om overførelse af domfældte, som finder anvendelse på ”enhver straf eller anden foranstaltning, som er fastsat af en domstol, og som indebærer frihedsberøvelse i begrænset eller ubegrænset tid, pålagt på grund af en strafbar handling.”

Reglerne i de nævnte internationale instrumenter fungerer efter dansk opfattelse generelt set tilfredsstillende. Man er dog fra dansk side parat til at se nærmere på mulighederne for på visse punkter at forbedre det eksisterende samarbejde medlemsstaterne imellem. Fra dansk side finder man i den forbindelse, at der især bør fokuseres på de procedurer, som skal følges i forbindelse med behandlingen af sager om overførsel af domfældte.

Med det forbehold, at en dansk stillingtagen til et EU-initiativ på området vil bero på en samlet vurdering af et fremsat forslag, skal den danske regering herefter bemærke følgende vedrørende de stillede spørgsmål:

Spørgsmål nr. 18:

Hvilke domfældte personer bør kunne få mulighed for at afsone straffen i en anden medlemsstat – personer med statsborgerskab i fuldbyrdelseslandet, personer med bopæl i fuldbyrdelseslandet, personer, der befinder sig i fuldbyrdelseslandet og dér afsone eller skal afsone en frihedsstraf? Er der særlige betingelser, der skal være opfyldt, for at også mindreårige og psykisk handicappede kan få denne mulighed?

Kommissionen anfører i grønbogen, at eventuelle regler på området bør udformes således, at en medlemsstat sidestiller statsborgere fra andre medlemsstater med sine egne statsborgere, når de pågældende personer har fast bopæl i medlemsstaten. Kommissionen henviser herved til, at denne løsning er valgt i aftalen mellem EU's medlemsstater af 25. maj 1987 om anvendelsen mellem De Europæiske Fællesskabers medlemsstater af Europarådets konvention om overførsel af domfældte.

Fra dansk side kan man tilslutte sig, at eventuelle regler på området bør udformes således, at en medlemsstat sidestiller statsborgere fra andre medlemsstater med sine egne statsborgere, når de pågældende personer har fast bopæl i medlemsstaten. Det bemærkes i den forbindelse, at den nævnte aftale mellem EU's medlemsstater er undertegnet og ratificeret af Danmark.

Fra dansk side finder man derimod, at et eventuelt regelsæt på området ikke bør omfatte mindreårige og psykisk syge, idet der her er store forskelle mellem medlemsstaternes nationale regler for behandlingen af sådanne personer.

Spørgsmål nr. 19:

Er der behov for at styrke retsvirkningen af de aftaler, der indgås inden for rammerne af mægling og tiltalefrafald i medlemsstaterne? Hvordan kan man bedst løse problemet med

gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af sådanne aftaler i et andet EU-land? Burde man f.eks. vedtage særlige regler for at give disse aftaler retskraft? Hvis ja, hvilke garantier burde der knyttes hertil?

Kommissionen anfører i grønbogen, at et virkeligt område med frihed, sikkerhed og retfærdighed indebærer, at alle strafferetlige sanktioner, herunder også alternative straffe og foranstaltninger og ordninger iværksat efter mægling og tiltalefrafald, bør anerkendes. Spørgsmålet er, om de aftaler, der indgås inden for rammerne af strafferetlig mægling og tiltalefrafald, har retskraft, og om der vedtages regler herom på EU-plan.

Fra dansk side kan vi som tidligere nævnt, jf. besvarelsen af spørgsmål nr. 13-17, ikke tilslutte os en egentlig harmonisering af området for alternative straffe. Af samme grunde finder vi ikke behov for på nuværende tidspunkt at gennemføre en gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af aftaler, der indgås inden for rammerne af mægling og tiltalefrafald i medlemsstaterne. I den forbindelse skal det bemærkes, at karakteren af de aftaler, der indgås inden for rammerne af en national afgørelse om eksempelvis tiltalefrafald, i langt de fleste tilfælde vil være af en sådan art, at der ikke ses at være noget konkret behov for at iværksætte initiativer, der skal styrke anerkendelsen og fuldbyrdelsen heraf i et andet EU-land. Man er fra dansk side imidlertid ikke afvisende over for at se på det afgrænsede spørgsmål om gensidig anerkendelse og fuldbyrdelse af aftaler, der pålægger en gerningsmand pligt til at genoprette skaden eller yde offeret skadeserstatning, forudsat at dette kan ske uden samtidig at stille materielle betingelser til de nationale ordninger om mægling og tiltalefrafald.

Spørgsmål nr. 20:

Er det kun domslandet, der skal kunne anmode om overførsel af fuldbyrdelsen, eller bør fuldbyrdelseslandet også kunne anmode herom?

Kommissionen anfører i grønbogen, at de berørte medlemsstater – domslandet og fuldbyrdelseslandet – begge bør kunne anmode om, at dommen fuldbyrdes i den anden medlemsstat. Det forekommer efter Kommissionens opfattelse at være den bedste løsning, ikke blot fordi den vil være mere smidig i praksis, men også fordi fuldbyrdelseslandet har eller burde have en vis interesse i selv at fuldbyrde en dom afsagt over en af sine egne statsborgere eller en person, der har bopæl i landet.

Inden for rammerne af Europarådets konvention om overførsel af domfældte (som er tiltrådt af alle medlemsstaterne) kan anmodninger om overførsel fremsættes af enten domslandet eller fuldbyrdelseslandet.

Den danske regering finder, at dette princip bør videreføres i et eventuelt EU-instrument på området, idet det dog skal understreges, at en endelig dansk stillingtagen til spørgsmålet vil bero på, hvilke situationer et sådant instrument kommer til at omfatte.

Spørgsmål nr. 21:

Hvilke grunde skal fuldbyrdelseslandet kunne gøre gældende for at afvise anerkendelse og fuldbyrdelse på sit område af en straf idømt i en anden medlemsstat?

Kommissionen anfører i grønbogen, at mulighederne for at afvise at anerkende og fuldbyrde straffedomme og andre frihedsstraffe bør være begrænsede for ikke at underminere målet om "fri bevægelighed" for strafferetlige afgørelser. Kommissionen henviser i denne forbindelse til rammeafgørelsen om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, hvor der anvendes obligatoriske og fakultative afslagsgrunde.

Den danske regering finder, at spørgsmålet om, hvilke muligheder fuldbyrdelsesstaten bør have for at afvise anerkendelse og fuldbyrdelse af straffedomme mv., har nøje sammenhæng med bl.a. anvendelsesområdet for et eventuelt EU-instrument på området. Fra dansk side finder man det derfor vanskeligt på nuværende tidspunkt at tage stilling til, hvilke afvisningsgrunde som bør medtages i et eventuelt EU-instrument. Overordnet skal det dog bemærkes, at man fra dansk side finder, at der bør tages hensyn til, at medlemsstaterne ikke bringes i en situation, hvor de vil skulle overtage fuldbyrdelsen af en straffedom mv. under omstændigheder, som ikke er forenelige med grundlæggende elementer i medlemsstatens egen lovgivning. Det bør endvidere overvejes nøje, hvorledes der vil kunne tages højde for hensynet til retshåndhævelsen i medlemsstaterne.

Den danske regering er derfor umiddelbart af den opfattelse, at behandlingen af anmodninger om overførsel af straffens fuldbyrdelse bør ske på baggrund af den kompetente myndigheds samlede vurdering af de i sagen foreliggende konkrete omstændigheder.

Spørgsmål nr. 22:

Hvis national lovgivning åbner mulighed for at idømme bødestraf samtidig med fængselsstraf kan man da – under hensyn til anvendelsen af princippet om gensidig anerkendelse på bødestrafte – overhovedet acceptere, at domslandet afviser en overførsel af fuldbyrdelsen, indtil den dømte har betalt bøden?

Kommissionen anfører i grønbogen, at enkelte medlemsstater fortsat blokerer for enhver overførselsanmodning fra den domfældte i de tilfælde, hvor der er idømt bødestraf samtidig med fængselsstraf, og hvor bøden endnu ikke er betalt.

Fra dansk side finder man ikke, at der bør kunne forekomme pression i forbindelse med betaling af bøder ud over de regler, som findes om afsoning af forvandlingsstraffe. Man er således fra dansk side enig i Kommissionens synspunkt.

Spørgsmål nr. 23:

På grund af forskellene mellem medlemsstaternes lovgivning om prøveløsladelse vil det kunne ske, at en dømt omgående vil skulle prøveløslades umiddelbart efter at være blevet overført til et andet land. Vil denne konsekvens kunne være en legitim grund til at afvise overførsel?

Fra dansk side finder man det umiddelbart ikke nødvendigt, at der indføres en afslagsgrund baseret på sådanne hensyn.

Spørgsmål nr. 24:

Bør der indføres en mindsteperiode, der skal afsones i domslandet, for at undgå en omgående prøveløsladelse straks efter overførsel til fuldbyrdelseslandet eller en betydelig lempe af den endeligt afsonede straf i fuldbyrdelseslandet? Hvor lang skulle denne periode være? Eller vil indførelsen af en sådan mindsteperiode umuliggøre en smidig håndtering i praksis og forhindre, at problemerne løses på en måde, der er afpasset efter det enkelte tilfælde? Ville det være bedre at fastsætte "en periode, hvis længde tilgodeser hensynet til god retshåndhævelse", således som det er foreslået af Europarådets ekspertudvalg om gennemførelsen af de europæiske konventioner på det strafferetlige område?

Fra dansk side vil man ikke på forhånd afvise, at det i relation til de nævnte spørgsmål bør være muligt at opstille visse krav fra domslandets side forud for en overførsel af straffuldbyrdelsen. I hvilket omfang dette bør kunne være tilfældet, må imidlertid forudsætte nøje overvejelser.

Spørgsmål nr. 25:

Når den i domslandet idømte straf med hensyn til sin art eller varighed er uforenelig med lovgivningen i fuldbyrdelseslandet, bør fuldbyrdelseslandet da have mulighed for at tilpasse domslandets straf til en straf hjemlet i fuldbyrdelseslandets lovgivning for lovovertrædelser af samme art?

Kommissionen anfører i grønbogen, at de nuværende internationale instrumenter på området giver fuldbyrdelseslandet valgret mellem at tilpasse den straf, der skal anerkendes, til den, der hjemles i dens egen lovgivning for lovovertrædelser af samme karakter, erstatte den i domslandet idømte straf med en straf hjemlet af dens egen lovgivning for samme forhold eller omsætte den i domslandet idømte straf til en straf hjemlet i dens egen lovgivning for samme forhold. I praksis giver alle tre muligheder det samme resultat, nemlig at fuldbyrdelseslandet kan ændre den straf, der skal anerkendes, og tilpasse den til en straf hjemlet i sin lovgivning for lovovertrædelser af samme karakter. Denne mulighed forekommer efter Kommissionens opfattelse imidlertid ikke at stemme overens med princippet om gensidig anerkendelse.

Som man fra dansk side har forstået spørgsmålet, angår dette, om fuldbyrdelsesstaten bør have mulighed for at tilpasse den straf, der skal anerkendes. Herved forstås efter dansk opfattelse fuldbyrdelsesstatens mulighed for – når den i domslandet idømte straf med hensyn til sin art eller varighed er uforenelig med lovgivningen i fuldbyrdelseslandet – at tilpasse domslandets straf til en straf hjemlet i fuldbyrdelseslandets lovgivning for lovovertrædelser af samme art. En sådan mulighed følger, som Kommissionen er inde på i grønbogen, af Europarådets konvention om overførsel af domfældte, og fra dansk side finder man, at muligheden bør bevares.

Der henvises i øvrigt til besvarelsen af spørgsmål nr. 21.

Spørgsmålet nr. 26:

Bør der på EU-plan vedtages regler om en sådan tilpasning (eller omdannelse eller substitution), eller bør de kompetente myndigheder i fuldbyrdelseslandet have frit spillerum?

Idet der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 25, skal man fra dansk side bemærke, at man umiddelbart finder, at den ordning, som er indeholdt i Europarådets konvention om overførsel af domfældte, bør opretholdes. Man er dog fra dansk side indstillet på at se nærmere på mulighederne for eventuelt at vedtage regler om fuldbyrdelsesstatens tilpasning af idømt straf.

Spørgsmål nr. 27:

Kunne den fremgangsmåde, Max Planck-instituttet har foreslået, og som går ud på, at man på basis af en bestemt analyse- og evalueringsmetode foretager en "funktionel sammenlig-

ning" mellem (alternative) straffe eller sanktioner i domslandet og i fuldbyrdelseslandet, være en løsning? Hvilke svagheder ville denne løsning være forbundet med? Hvordan kunne man afhjælpe dem?

Kommissionen anfører i grønbogen, at det nævnte institut i en rapport fra december 2001 har foreslået, at dommeren i fuldbyrdelseslandet skal foretage en såkaldt "funktionel sammenligning" mellem straffe eller alternative foranstaltninger i domslandet og fuldbyrdelseslandet.

Fra dansk side stiller man sig tvivlende over for, om anvendelsen af den pågældende fremgangsmåde vil fungere i praksis. Man er dog indstillet på at se nærmere herpå i forbindelse med behandlingen af et eventuelt EU-instrument på området, i det omfang fremgangsmåden er relevant i forhold til de sanktioner, som et sådant instrument vil komme til at omfatte, jf. ovenfor under de generelle betragtninger.

Spørgsmål nr. 28:

Bør overførsel af en straffedom fuldbyrdelse være betinget af, at den dømte har anmodet herom, at den dømte har givet sit samtykke, eller blot at den dømte er blevet hørt? Vil svaret på dette spørgsmål være et andet, hvis den dømte allerede har påbegyndt afsoningen i et fængsel i domslandet?

Den danske regering finder, at de nuværende ordninger i henholdsvis Europarådets konvention om overførsel af domfældte og i den tilhørende protokol bør videreføres i et eventuelt EU-instrument på området.

Spørgsmål nr. 29:

Hvordan kan man tilgodese offerets interesser ved overførsel af straffens fuldbyrdelse? Bør der indføres en regel om, at offeret skal underrettes (om, at der foreligger en anmodning om anerkendelse og overførsel samt om udfaldet af behandlingen af denne anmodning), høres eller ligefrem give sit samtykke, eventuelt som en betingelse for anerkendelse og overførsel af fuldbyrdelsen?

Kommissionen finder, at det må afklares, om der på EU-plan bør indføres en regel om, at offeret skal underrettes (om, at der foreligger en anmodning om anerkendelse og overførsel samt om udfaldet af behandlingen af denne anmodning), høres eller ligefrem give sit samtykke, eventuelt som en betingelse for anerkendelse og overførsel af fuldbyrdelsen (se artikel 13, stk. 2, litra d), i Rådets rammeafgørelse af 15. marts 2001 om ofres stilling i forbindelse med straffesager).

Fra dansk side finder man, at behandlingen af anmodninger om overførsel af straffens fuldbyrdelse bør ske på baggrund af myndighedens samlede vurdering af de i sagen foreliggende konkrete omstændigheder. Der ses fra dansk side ikke at være behov for en regel, om at ofret skal underrettes, høres eller ligefrem give sit samtykke, da det bør afhænge af en konkret vurdering i hver enkelt sag, i hvilket omfang det er hensigtsmæssigt at inddrage ofret. Det skal i den forbindelse bemærkes, at det efter dansk opfattelse næppe altid vil være i ofrets interesse at blive inddraget i sådanne spørgsmål.

Spørgsmål nr. 30:

Bør der på EU-plan fastsættes en frist for, at der træffes afgørelse om anerkendelse af strafretlige sanktioner, specielt for behandling af anmodninger om overførsel af domfældte, og hvis ja, hvilken frist?

Kommissionen anfører i grønbogen, at behandlingen af sager om overførsel efter Europarådets konvention af 21. marts 1983 om overførelse af domfældte, kan være langsommelig, bureaukratisk og stiv. I mange tilfælde er det Kommissionens erfaring, at sagsbehandlingstiden langt overskrider den implicite frist på 6 måneder, der ligger i konventionen (artikel 3, stk. 1, litra c).

Fra dansk side er man indstillet på at se nærmere på spørgsmålet om at forbedre de procedurer, som gælder for behandlingen af sager om overførsel af domfældte, jf. også ovenfor under de generelle bemærkninger. Man er dog skeptisk over for at indføre absolutte frister, som ikke tager højde for de særlige omstændigheder, som kan være forbundet med behandlingen af en overførselssag.

Spørgsmål nr. 31:

I betragtning af de administrative byrder forbundet med at behandle en anmodning om overførsel af en domfældt, bør der da på EU-plan indføres en regel om, at kun domfældte, der er idømt fængselsstraffe af en vis varighed, eller som endnu mangler at afsone en straf af en vis varighed, skal kunne overføres? Hvis ja, hvad vil da være en passende varighed?

Af Europarådets konvention om overførsel af domfældte (artikel 3, stk. 1, litra c) følger, at overførelse alene kan finde sted, hvis der minimum resterer 6 måneder af den idømte frihedsstraf.

Fra dansk side ser man gerne, at en tilsvarende bestemmelse medtages i et eventuelt EU-instrument på området.

Spørgsmål nr. 32:

Bør der på EU-plan fastsættes en frist for, hvornår enhver anmodning om information i forbindelse med anerkendelse af strafferetlige sanktioner, og specielt overførsel af domfældte, skal være besvaret?

Fra dansk side er man som tidligere nævnt indstillet på at se nærmere på spørgsmålet om at forbedre de procedurer, som gælder for behandlingen af sager om overførsel af domfældte. Man er dog skeptisk over for at indføre absolutte frister, som ikke tager højde for de særlige omstændigheder, som kan være forbundet med behandlingen af en overførselssag. Det bemærkes herved også, at der fortsat vil være behov for, at der i forbindelse med behandlingen af en overførselssag fremskaffes en række oplysninger.

Spørgsmål nr. 33:

Hvilke enkle og effektive strukturer kunne man indføre til gennemførelse af gensidig anerkendelse af strafferetlige sanktioner og overførsel af domfældte, i betragtning af de komplekse rets- og forvaltningssystemer i medlemsstaterne og forskellene mellem dem?

Fra dansk side er man som tidligere nævnt indstillet på at se nærmere på spørgsmålet om at forbedre de procedurer, som gælder for behandlingen af sager om overførsel af domfældte. Man skal dog fra dansk side gøre opmærksom på, at der, uanset gennemførelsen af gensidig anerkendelse på området, fortsat vil være behov for, at der i forbindelse med behandlingen af en overførselssag fremskaffes en række oplysninger. Man er fra dansk side usikker på, om samtlige de relevante oplysninger vil kunne indeholdes i et udviklet standardcertifikat, men man er parat til at se nærmere herpå.

Spørgsmål nr. 34:

Bør der indføres en ensartet formular i EU for at lette gennemførelsen af anerkendelsen af strafferetlige sanktioner og overførslen af domfældte?

Der henvises til besvarelsen af spørgsmål nr. 33.

Spørgsmål nr. 35:

Bør fuldbyrdelseslandet kunne kræve refusion af udgifter forbundet med fuldbyrdelsen af straffe, som det har anerkendt?

Kommissionen anfører i grønbogen, at et eventuelt instrument ikke bør indeholde regler om refusion af udgifterne til at holde den dømte fængslet. Fra dansk side kan man tilslutte sig dette synspunkt, som svarer til ordningen efter Europarådets konvention om overførsel af domfældte.

Spørgsmål nr. 36:

Bør der etableres et net af kontaktsteder for at lette – eller fremme evalueringen af – den praktiske anvendelse af en eventuel EU-retsakt om gensidig anerkendelse af strafferetlige sanktioner og overførsel af domfældte?

Fra dansk side er man tvivlende over for behovet for etableringen af et (nyt) net af kontaktsteder i forbindelse med den praktiske anvendelse af en eventuel EU-retsakt om gensidig anerkendelse af strafferetlige sanktioner og overførsel af domfældte. I stedet bør man efter dansk opfattelse gøre brug af allerede eksisterende kontaktsteder, ikke mindst det europæiske retlige netværk.

Spørgsmål nr. 37:

Er der i forbindelse med anerkendelse af en frihedsstraf eller en alternativ straf nogen grund til at fravige reglen om, at fuldbyrdelsen alene er underlagt loven i fuldbyrdelseslandet?

Kommissionen anfører i grønbogen, at princippet om gensidig anerkendelse bør føre til, at selve fuldbyrdelsen af en idømt straf underlægges reglerne i fuldbyrdelseslandet, dog eventuelt således at der vil kunne indføres bestemmelser om høring – eller i det mindste underretning – af domslandet, før der træffes nogen beslutning af væsentlig betydning, såsom f.eks. om prøveløsladelse.

Den danske regering er enig i, at fuldbyrdelsen af en idømt frihedsstraf underlægges reglerne i fuldbyrdelseslandet. For så vidt angår spørgsmålet om fuldbyrdelse af en alternativ straf er man fra dansk side som tidligere nævnt skeptisk over for, om der er noget påtrængende behov for at indføre regler på dette område.

Spørgsmål nr. 38:

Hvis det er fuldbyrdelseslandet, der fører tilsyn med overholdelsen af vilkårene i en betinget dom, bør domslandet da have mulighed for at sikre sig, at den dømte overholder disse vilkår? Hvilken holdning bør der indføres på dette område?

Som nævnt i besvarelsen af spørgsmål nr. 37 er man fra dansk side skeptisk over for, om der er noget påtrængende behov for at indføre regler på området for fuldbyrdelse af alternative straffe.

Spørgsmål nr. 39:

Hvilket af de to lande (domslandet eller fuldbyrdelseslandet) bør have retten til at indrømme amnesti eller benådning?

Fra dansk side forekommer det rimeligt, at både domslandet og fuldbyrdelseslandet har mulighed for at indrømme amnesti eller benådning, således som det i dag er tilfældet efter Europarådets konvention om overførelse af domfældte.